

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2015. március 13.
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Tárgy:	A 2015-ös európai szemeszter – A Tanács észrevételeit összefoglaló jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az elnökség által elkészített összefoglaló jelentést, amely a 2015. évi európai szemeszterrel összefüggésben a Tanács különböző formációiban folytatott megbeszéléseket és megfogalmazott főbb politikai üzeneteket összegzi.

ELNÖKSÉGI ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Bevezetés

Ez a jelentés összegzi a Bizottság 2015. évi éves növekedési jelentési csomagjával összefüggésben a Tanácsban folytatott megbeszélések eredményeit és a csomaggal kapcsolatos tanácsi következtetéseket. Emellett az országspecifikus ajánlások nemzeti szinten történő végrehajtása tekintetében a Bizottság által 2015. február 26-án előterjesztett, országspecifikus ajánlásokat tartalmazó csomagra épít.

A Jean-Claude Juncker vezette Bizottság a 2014. november 28-án benyújtott első éves növekedési jelentésében egy olyan új munkahelyteremtési és növekedési programot vázolt fel, amely három, egymást kölcsönösen erősítő pillérre épül: a beruházásokra, a strukturális reformokra és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodásra. A Tanács üdvözli a Bizottság 2015. évi éves növekedési jelentését, és általánosságban osztja az EU-t jellemző gazdasági helyzetről és szakpolitikai kihívásokról szóló bizottsági elemzés megállapításait.

Az éves növekedési jelentés szorosan kapcsolódik az olyan kulcsfontosságú szakpolitikai kezdeményezésekhez, mint az európai beruházási terv, az energiaunió, illetve a közeljövőben elfogadandó, a digitális egységes piaccal kapcsolatos stratégia és az árukra és a szolgáltatásokra vonatkozó belső piaci stratégia. A Tanács kiemelte, hogy az éves növekedési jelentés a fenntartható infrastruktúrák kidolgozásával és a jól működő egységes piaccal összefüggésben az előrettekintő közlekedési politikához is kapcsolódik. Ezért a viták során ezek a tágabb szakpolitikai folyamatok is szóba kerültek, így a különböző tanácsi formációk kifejthették álláspontjukat és meglátásaikat.

A Tanács nagy erőfeszítéseket tesz az európai beruházási terv sikeres végrehajtása érdekében. Az ECOFIN Tanács 2015. március 10-én általános megközelítést fogadott el az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) létrehozására irányuló javaslattal kapcsolatban, melynek célja, hogy három év alatt legalább 315 milliárd EUR összeget lehessen mozgósítani további állami- és magánberuházások céljaira. A Tanács különböző formációiban folytatott viták során a résztvevők hangsúlyozták, hogy jelentős potenciál rejlik az Európai Stratégiai Beruházási Alapban, továbbá megerősítették, hogy ezzel párhuzamosan folytatni kell a beruházási terv egyéb vonatkozásaival kapcsolatos munkát is. Különösen nagy szükség van a beruházási környezet és az általában a vállalkozási környezet további javítására, és ezt a szabályozásból adódó terhek csökkentésével kell végrehajtani, úgy, hogy ugyanakkor biztosítható legyen a szabályozás megfelelő mértékű kiszámíthatósága. Gondoskodni kell az ESBA, más uniós programok – például a Horizont 2020 és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz –, a strukturális alapok, valamint a tagállamok által nyújtott finanszírozás közötti szinergiák kialakításáról. Különösen törekedni kell a kkv-k finanszírozáshoz – többek között kockázati tőkéhez – jutásának megkönnyítésére, továbbá növekedésük kritikus szakaszában segítséget kell nyújtani az induló európai vállalkozásoknak.

A strukturális reformok terén történt ugyan előrelépés, de fel kell gyorsítani a reformok ütemét. A Bizottság véleménye szerint összességében a Tanács által 2014 júliusában elfogadott országspecifikus ajánlások mintegy felét csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem hajtották végre a tagállamok. A helyzet némileg kedvezőbb az euróövezetben, ahol az ajánlások 60%-át legalább részben végrehajtották. Nyilvánvaló tehát, hogy több területen is nagyobb erőfeszítéseket kell tenni, különösen azokban az országokban, ahol kisebb a piaci nyomás. A leginkább problémás területek közé tartozik a termékek és a szolgáltatások piacának reformja, valamint a közigazgatás korszerűsítése. Tekintettel a munkanélküliség – és különösen a tartós és az ifjúsági munkanélküliség – folyamatosan magas szintjére, egyértelmű, hogy további intézkedésekre van szükség a munkaerőpiacokon. Különösen a következő területeken kell előrelépni: a bérek megállapítása, az oktatás és a munkaerő-piaci igények közötti összhang megteremtése, az állami foglalkoztatási szolgálatok, továbbá a munkaerőpiac szegmentációja.

Alapvető feladat a nyugdíjrendszerek korszerűsítésének folytatása és az egészségügy, valamint a tartós ápolás-gondozás hatékonyságának javítása, többek között a költségvetési konszolidáció keretében is.

Végezetül, Európa egészének a növekedésbarát és felelős költségvetési gazdálkodás útján kell tovább haladnia. Valamennyi tagállamban meg kell hozni a megfelelő intézkedéseket, melyeknek összhangban kell lenniük az adott tagállam költségvetési mozgásterével. További eredményekre van szükség az euróövezet tagállamai által folytatott költségvetési politikák koordinálása terén. Összességében nagyobb figyelmet kell szentelni annak, hogy az államháztartási gazdálkodás hatékony, jó színvonalú és növekedésbarát legyen. Teljes körűen végre kell hajtani azokat az ajánlásokat, amelyek az élőmunka adóéének csökkentésére, valamint az olyan növekedésbarát területekre irányuló közkiadások szintjének fenntartására vonatkoznak, mint a kutatás vagy a beruházások.

Az éves növekedési jelentésről szóló következtetéseiben a Tanács hangsúlyozta, hogy milyen jelentős szerepet játszik a digitális gazdaság az EU növekedési és munkahely-teremtési programja szempontjából. Európában digitális átalakulásra van szükség ahhoz, hogy az EU visszaszerezze a globális digitális gazdaságban korábban betöltött vezető szerepét. A digitálissá válásnak minden szakpolitikai területre ki kell terjednie, az iparpolitikától a környezetvédelmi politikákig. A nagy sebességű széles sávú hálózatok kiépítése, a digitális készségek hiányának megszüntetése, a fogyasztók bizalmának elnyerése és a kiberbiztonság fokozása a digitális gazdaság legfontosabb előfeltételei közé tartoznak, melyek megvalósításához uniós és nemzeti szinten egyaránt határozott fellépés szükséges. Sürgősen létre kell hozni a digitális egységes piacot; tovább kell ösztönözni a határokon átnyúló e-kereskedelmet, és fel kell számolni annak korlátait. Továbbra is szükség van a digitális kutatás és beruházás, a számítástechnika-szolgáltatások és a big data technológia támogatására. Európának szélesebb körben kell nemcsak az induló digitális vállalkozásokat támogatnia, hanem a működő vállalkozások digitális átállásához is nagyobb segítséget kell nyújtania. A Tanács várakozással tekint a digitális egységes piacra vonatkozó átfogó és ambiciózus stratégia bizottsági előterjesztése elé.

A 2015-ös európai szemeszter lesz az első, amelynek során a 2015. évi éves növekedési jelentésben javasolt egyszerűsített modellt fogják majd alkalmazni. A Tanács keretében folytatott viták résztvevői üdvözlötték az egyszerűsítést. Azzal, hogy egy-egy tagállamra vonatkozóan egyetlen átfogó elemzés készül, és azt az eddigiekhez képest sokkal korábban (február 26-án) terjesztik be, várhatóan erősödni fog a tagállami felelősségvállalás, és nagyobb teret kap a kölcsönös értékelés. Az egyszerűsített modell megkönnyíti az országspecifikus ajánlásoknak a Tanács keretén belül történő vizsgálatát, továbbá nemzeti szinten lehetővé teszi az érdekeltek fokozottabb bevonását.

Európai szinten az elnökség véleménycserét folytatott az Európai Parlamenttel az európai szemeszterrel kapcsolatban. A Parlament 2015. március 11-én a következő három állásfoglalást tervezi elfogadni: „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2015. évi éves növekedési jelentés”; „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2015. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai”, valamint „Az egységes piac irányítása a 2015-ös európai szemeszter keretében”. Az állásfoglalások kialakítása során az Európai Parlament által szervezett, az európai szemeszterrel kapcsolatos 2015. február 3–4-i parlamentközi párbeszéd eredményeit is figyelembe vették.

Gazdasági és pénzügyek

A Gazdasági és Pénzügyi (ECOFIN) Tanács a 2014. december 9-i ülésén tárgyalta az éves növekedési jelentést. Ugyanezen az ülésen a résztvevők az Európa 2020 stratégiával és annak az európai szemeszter révén történő végrehajtásával kapcsolatos – a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság és a Gazdaságpolitikai Bizottság együttes véleménye (16228/14) alapján folytatott – véleménycsere keretében foglalkoztak az európai szemeszter tervezett változtatásaival is. Ezt követően az ECOFIN Tanács a 2015. február 17-i ülésén következtetéseket (5957/1/15 REV 1) fogadott el az éves növekedési jelentésről és a riasztási mechanizmus keretében készült jelentésről. A Bizottság az ECOFIN Tanács 2015. március 10-i ülésére terjesztette be az integrált országelemzéseket.

Az ECOFIN Tanács egyetértett azokkal az átfogó szakpolitikai területekkel, amelyeket a Bizottság az éves növekedési jelentésben kiemelten kezelendőként megjelölt és amelyekre a nemzeti és uniós szintű erőfeszítéseknek 2015-ben összpontosulniuk kell; ezek nevezetesen a beruházások élénkítése, a strukturális reformokkal kapcsolatos kötelezettségvállalás megújítása és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás.

Az ECOFIN Tanács üdvözlölte továbbá a Bizottság azon javaslatait, amelyek az európai szemeszter egyszerűsítésére és megerősítésére irányultak.

A beruházásokkal kapcsolatban a Tanács a következtetéseiben megállapította, hogy sürgősen élnékíteni kell a beruházásokat ahhoz, hogy erősíteni lehessen az EU gazdasági fellendülését és növekedési potenciálját, továbbá üdvözölte az európai beruházási tervet, amelyet a Bizottság az éves növekedési jelentéssel párhuzamosan terjesztett elő. Az ECOFIN Tanács hangsúlyozta, hogy a beruházási terv keretében hozott kezdeményezéseket olyan intézkedésekkel kell kiegészíteni, amelyek javítják a vállalkezési környezetet és vonzóbbá teszik a beruházást.

Az ECOFIN Tanács 2015. március 10-én általános megközelítést fogadott el az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslattal (6831/15) kapcsolatban, melynek célja három év alatt legalább 315 milliárd EUR mozgósítása további állami- és magánberuházások érdekében. Az általános megközelítéssel kapcsolatban elért gyors megállapodás annak tanúsága, hogy a kezdeményezés a tagállamok körében erős politikai támogatást élvez, és egyetértenek abban, hogy Európában gyorsan új beruházásokra van szükség. Az ESBA-ban rejlő előnyök teljes körű kiaknázása érdekében az általános megközelítés hangsúlyozza, hogy átlátható, politikamentes irányítási struktúrára van szükség, valamint egyértelmű kritériumokat határoz meg a projektek kiválasztására vonatkozóan. A kritériumok az alábbi kérdéseket érintik: összhang az uniós szakpolitikákkal, életképesség, addicionalitás, valamint magánberuházók részvétele. A tanácsi általános megközelítés határozott szerepkört ruház a nemzeti fejlesztési bankokra és a beruházási platformokra, melyek a beruházási projektek katalizátoraként működnek majd. Az EBB kulcsszerepet kap annak biztosításában, hogy az új tanácsadó platform Unió-szerte hatékony technikai segítséget nyújtson a projektfejlesztéshez.

A strukturális reformok végrehajtása tekintetében a Tanács a következtetéseiben megállapította, hogy a termékek és a szolgáltatások piacát, valamint a munkaerőpiacot érintő strukturális reformok ambiciózus végrehajtása kulcsfontosságú a termelékenység fokozása, a versenyképesség helyreállítása és a vállalkezési környezet javítása szempontjából, ami egyúttal ösztönzőleg hat a magánszféra produktív beruházásaira, a foglalkoztatásra és a növekedési potenciálra. Tudomásul vette továbbá, hogy az európai egységes piac uniós szinten továbbra is a növekedés legerőteljesebb motorja, és hogy kiemelt feladat az egységes piac kiteljesítése mind az áruk, mind a szolgáltatások terén. Az ECOFIN Tanács elismerte a strukturális reformok végrehajtásával kapcsolatban tett tagállami erőfeszítéseket, ugyanakkor rávilágított arra, hogy minden tagállamban a még fennálló rugalmatlanság és sebezhetőség mértékével arányos további reformokat kell végrehajtani.

A felelősségteljes költségvetési gazdálkodással kapcsolatban a Tanács üdvözölte az e téren elért jelentős előrelépést, és elismerte, hogy az államadósság szintje ezzel egyidejűleg a legtöbb tagállamban továbbra is magas, és hogy további erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy az csökkenő pályára álljon. A következtetéseiben hangsúlyozta, hogy minden tagállam esetében döntő fontosságú, hogy folytassa az elfogadott növekedésbarát és differenciált költségvetési konszolidációs stratégia végrehajtását annak érdekében, hogy biztosított legyen az államháztartások fenntarthatósága. Nyomatékosan kijelentette, hogy minden tagállamnak a Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti kötelezettségvállalásainak megfelelően kell végrehajtania költségvetési politikáját, ami lehetővé teszi, hogy az automatikus stabilizátorok a jóváhagyott strukturális kiigazítási pályával összhangban működjenek, biztosítva ugyanakkor az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát.

Végül az ECOFIN Tanács üdvözölte az európai szemeszter egyszerűsítését és megerősítését célzó változtatásokkal kapcsolatos bizottsági javaslatokat. A következtetéseiben megállapítja, hogy a tagállamok gazdasági értékelésének egy-egy átfogó dokumentumban való, a folyamat korábbi szakaszaiban történő közzététele fokozza az átláthatóságot és lehetővé teszi a Bizottság elemzésére való reagálást, valamint több időt biztosít az uniós iránymutatások áttekintésére és megvitatására, ami várhatóan tovább erősíti majd a tagállami felelősségvállalást és a többoldalú felügyeleti folyamatot. Hangsúlyozza továbbá, hogy fontos egész évben nyomon követni a teljesítményt és a szakpolitika végrehajtását, az országspecifikus ajánlások végrehajtását is beleértve.

Foglalkoztatás, szociálpolitika és egészségügy

A 2015-ös európai szemeszter keretében az EPSCO Tanács 2014. december 11-én és 2015. március 9-én részletes irányadó vitát tartott a foglalkoztatás- és szociálpolitika területének cselekvési prioritásairól. Ezzel kapcsolatban az EPSCO Tanács elfogadta a 2015. évi közös foglalkoztatási jelentést (7006/15) és az éves növekedési jelentés (7007/15) alapján készült tanácsi következtetéseket, amelyek politikai iránymutatást nyújtanak a foglalkoztatáspolitikára és a szociálpolitika 2015-ben való alakításához. Ezenfelül jóváhagyta a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak az EU-ban fennálló szociális helyzetről szóló jelentésének legfontosabb megállapításait (6194/15).

Annak ellenére, hogy a legtöbb tagállamban a gazdasági paraméterek alapján óvatosan ugyan, de pozitív fejleményekre következtethetünk, a magas munkanélküliség továbbra is alapvető kihívást jelent az EU számára. A munkanélküliség eredményes kezelésének előfeltétele egy olyan integrált megközelítés, mely figyelembe veszi a foglalkoztatási és szociális területen felmerült problémákat, és koherens azokkal.

A miniszterek általánosságban üdvözölték, hogy az éves növekedési jelentés hárompilléres megközelítést alkalmaz a jelenlegi problémák kezelésére. Egyes delegációk megemlítették, hogy jobban ki kell emelni e megközelítés szociális aspektusait.

A sürgető kihívások kezelése érdekében a munkaerőpiacoknak inkluzívabban és jól kell működniük. Külön hangsúlyt kapott a veszélyeztetett csoportok bevonása: az ő esetükben célzott segítségnyújtásra van szükség. A nőknek a munkaerőpiacon és a társadalom egészében betöltött szerepének nagyobb figyelmet kell szentelni. A nemek közötti egyenlőség elérése érdekében fel kell számolni a bérszakadékot, és a jobban figyelembe kell venni a nők igényeit.

A tartós munkanélküliség kritikus problémává nőtte ki magát, mely sürgős figyelmet és konkrét intézkedéseket igényel. Az ifjúsági munkanélküliség továbbra is kiemelt politikai prioritás. Az ifjúságiggarancia-programok bevezetését hamarosan meg fogja erősíteni az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés előfinanszírozásának növeléséről szóló új javaslat. A munkával töltött évek számának növekedése új kihívásokkal szembesíti az idősebb munkavállalókat, akik számára az egész életen át tartó tanulási programok előmozdítása mellett speciális szabályokat kell bevezetni.

Az európai szemeszterrel kapcsolatban a kölcsönös tanulás és a kölcsönös felügyelet értékes eszköznek bizonyult, és ezeket a jövőben is használni kell. Egyebek között ezek lehetővé teszik a tagállamoknak, hogy egymástól tanuljanak, és így segítenek a szakpolitikák javításában.

A digitális gazdaság és az új technológiák új lehetőségeket kínálnak, melyeket meg kell ragadnunk. Az emberekbe és a készségekbe való befektetést célzottabbá kell tenni, hogy felkészítse a munkavállalókat a dinamikusabb gazdasági környezetre. A készségeket folyamatosan a változóban lévő gazdasági és foglalkoztatási feltételekhez kell igazítani. A bizonytalan foglalkoztatási formákat jó minőségű munkahelyekkel kell felváltani. Javítani kell a szociális védelmi rendszerek hatékonyságán és eredményességén.

A miniszterek üdvözltek az európai szemeszter módosításait, különösen az országjelentések időzítését, mely most jobb párbeszédet, megbeszéléseket és konzultációkat tesz lehetővé a nemzeti érdekelt felekkel. Hangsúlyt kapott a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság által az európai szemeszterben játszott szerep és e két bizottság által végzett munka. A szociális partnerek szerepét és jelentőségét is kiemelték, különösen az európai szemeszterben és a kölcsönös tanulásban való részvételüket illetően. Általánosabban véve e partnerek hozzájárulása döntő fontosságú olyan tényezők esetében, melyek lényegesek az inkluzívabb és jól működő munkaerőpiacok megvalósításához és a szociálpolitikai célok eléréséhez. Szóba kerültek azok a foglalkoztatási és szociális előnyök is, melyeket az új beruházási terv révén el lehet érni.

Versenyképesség

A Versenyképességi Tanács – az európai szemeszter keretében és a 2015. évi éves növekedési jelentés alapján – 2015. március 2-án irányadó vitát folytatott a belső piacról és az ipari versenyképességről, március 3-án pedig a kutatásról. A viták során a miniszterek foglalkoztak az európai beruházási tervvel is, és különösen arra keresték a választ, hogy milyen módon lehetne javítani Európában a beruházási környezetet.

Belső piac

A miniszterek nyugtázták, hogy sürgősen meg kell erősíteni, el kell mélyíteni és ki kell teljesíteni az egységes piacot. Hangsúlyozták, hogy folytatni kell a horizontális szakpolitikai intézkedésekkel kapcsolatos munkát, ugyanakkor támogatásukat fejezték ki egy olyan pragmatikus, ágazat-orientált megközelítés iránt, amely gyorsabban mozdítaná elő az egységes piac integrációját. A miniszterek a legnagyobb növekedési potenciállal rendelkező ágazatok között a digitális gazdaságot, az energiaágazatot, a közlekedést, a távközlést és a szolgáltatási ágazatot említették (beleértve a kiskereskedelmi és üzleti szolgáltatásokat, valamint az építőipart is). A nemzeti reformok továbbra is kiemelt helyet foglalnak el a tagállamok szakpolitikai programjaiban, és a miniszterek példákat hoztak fel folyamatban lévő olyan reformokkal kapcsolatban, amelyek különösen a fennálló akadályok felszámolását, valamint a vállalkozási és beruházási környezet javítását célozzák. Ezzel összefüggésben a miniszterek hangsúlyozták, hogy döntő fontosságú a vállalkozások – és különösen a kkv-k – közbeszerzésekben való részvételének az előmozdítása, valamint a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv mielőbbi végrehajtásával a személyek szabad mozgásának megkönnyítése.

A miniszterek hangsúlyozták a hatékony egységes piaci irányítás fontosságát, külön kiemelve az érvényben lévő szabályok lehető legmegfelelőbb végrehajtásának és betartatásának jelentőségét. Nyomatékosították, hogy a vállalkozások és a fogyasztók érdekében javítani és egyszerűsíteni kell a jogszabályokat, következetesen figyelembe véve a szabályozás javítására vonatkozó elveket, különösen a „célravezető és hatásos szabályozás” programban megfogalmazottakat. A miniszterek aláhúzták továbbá, hogy teljes mértékben tiszteletben kell tartani az átláthatóságot, a szubszidiaritást és az arányosságot, csökkenteni kell az adminisztratív terheket, és minden kezdeményezést megalapozott hatásvizsgálatokkal megfelelően elő kell készíteni.

Széles körben egyetértettek abban, hogy többek között az EU nemzetközi versenyképességének fokozásához meg kell határozni, hogy mik a határokon átnyúló kereskedelmet gátló szűk keresztmetszetek és egyéb akadályok. A miniszterek jelentős része hangsúlyozta, hogy egyrészt ki kell aknázni a szolgáltatási ágazatban rejlő teljes potenciált, és ehhez teljes körűen végre kell hajtani a szolgáltatási irányelvet és felül kell vizsgálni az értesítési szabályokat, másrészt pedig jobban ki kell használni az egységes piaci eszközöket, többek között a kölcsönös elismerés és a harmonizáció kiegyensúlyozott kombinációját alkalmazva. Valamennyi miniszter jelezte, hogy érdeklődéssel várják a 2015 májusára ütemezett digitális egységes piaci csomagot és a 2015 őszre várható, árukra és szolgáltatásokra vonatkozó belső piaci stratégiát, és szorgalmazták, hogy a Bizottság e kezdeményezéseket illetően legyen ambiciózus.

Ipar

Az iparpolitikai aspektusokról a közeljövőben várható digitális egységes piaci stratégiával összefüggésben tárgyaltak. Valamennyi tagállam számára elsődleges szempont, hogy az iparpolitikai elemek teljes mértékben beépüljenek a stratégiába. A versenyképes Unióhoz digitális Unióra van szükség, amelynek olyan innovatív (kis- és nagy-) vállalkozásokon kell alapulnia, amelyek képesek kiaknázni a digitális potenciált, és ezzel előmozdítani a munkahelyteremtést és a növekedést. Nem szabad elfelejteni a mikrovállalkozásokat sem, különös tekintettel az innovatív induló vállalkozásokra.

A miniszterek meghatározták, hogy mely intézkedések és tevékenységek potenciálisan a legcélravezetőbbek. Több miniszter kiemelte, hogy elő kell segíteni a vállalkozások, különösen a kkv-k forráshoz jutását, beleértve a kockázati tőkéhez jutást az EU egészére kiterjedően, továbbá hogy ezzel összefüggésben változtatni kell a kockázatkerülő hozzáálláson. Kockázati tőkét nem csak az érettebb vállalkozásoknak, hanem a kkv-knak is biztosítani kell indulótőke és az azt megelőző finanszírozás biztosítására, valamint a volumennövelés forrásigényének kielégítésére. Úgy ítélték meg, hogy elengedhetetlen a szabályozásból adódó terhek felszámolása, mind a tagállamokon belül, mind a több tagállamot érintő helyzetekben. Ezzel a digitális vállalkozások számára valódi egységes piac jönne létre, amely többek között lehetővé tenné, hogy az induló kisvállalkozások gyorsabban növekedjenek, és az EU megállja a helyét a globális versenyben. Hangsúlyozták, hogy az EU egészében érvényesülnie kell annak az elvnek, hogy a kkv-k számára rendelkezésre álljon az egyablakos ügyintézés.

Több miniszter kiemelte, hogy a határokon átnyúló elektronikus kereskedelem előtt álló valamennyi akadály felszámolása részeként páneurópai normák megállapításával biztosítani kell az EU egészén belüli interoperabilitást a rendszerek és termékek között. Hasznosnak bizonyulhatnak az interoperábilis keretek is, amint azt jól mutatja többek között az egységes elektronikus aláírás és az elektronikus címkézés példája is. A szolgáltatókat és a fogyasztókat egyaránt érintő akadályok között megemlítették az adatvédelem kérdését is, ez ügyben ugyanis a nemzeti szabályozásnak lépést kellene tartania a digitális világkereskedelemmel, koherens és stabil keretet kell biztosítania az adatáramlásnak és szavatolnia kell az uniós adatvédelmi szabályok megfelelő végrehajtását.

A miniszterek némelyike hangsúlyozta, hogy a vállalkozások digitálissá tételének támogatása érdekében beruházásokra van szükség, amelyeket többek között meglévő európai forrásokból lehetne finanszírozni. Több tagállam is úgy vélte, hogy ebben szerep juthatna az európai beruházási tervnek is.

A miniszterek azt az általánosabb kérdést is megvitatták, hogy mik az alapvető előfeltételei annak, hogy az európai ipar a versenyképesség érdekében teljes mértékben ki tudja aknázni a digitálissá válásban és a digitális gazdaságban rejlő potenciált. Meglátásuk szerint többek között egész Európában ki kell építeni a nagy sebességű széles sávú hálózatot, az oktatás és a hierarchia minden szintjén (polgárok, dolgozók és vezetők) kezelni kell a digitális készségek hiányát, továbbá meg kell teremteni a fogyasztók és a vállalkozások kiberbiztonság iránti bizalmát, különös tekintettel az ipari adatok tulajdonjogára, felhasználására és rendelkezésre állására.

Kutatás

A miniszterek általánosságban egyetértettek az éves növekedési jelentés azon megállapításával, hogy kiemelten kell kezelni a kutatás és innováció (K+I) finanszírozását, a beruházásokat intelligens és hatékony módon kell megvalósítani a szükséges mértékű magántőke mobilizálása érdekében, és javítani kell a keretfeltételeken ahhoz, hogy a beruházások kézzelfogható eredménnyel járjanak. Hangsúlyozták továbbá, hogy megfelelő jogszabályi környezetre – ideértve az állami támogatásra vonatkozó növekedésbarát szabályozást is –, valamint a bürokrácia csökkentésére van szükség, és biztosítani kell a megfelelő oktatást és készségeket. Mind a tagállamokon belül, mind az EU szintjén hosszú távú beruházási szemléletre és stratégiára van szükség.

Több tagállam minisztere is kiemelte, hogy fontos javítani a kutatási programok hatékonyságát, és ehhez prioritásokat kell felállítani, valamint értékelésen alapuló intelligens szakosodást kell alkalmazni. Sokan úgy vélték, hogy más strukturális reformokra is szükség van: el kell hárítani a kutatói mobilitás előtt álló akadályokat, és adóösztönzőket kell bevezetni.

Ami a magán- és közberuházások kedvező környezetének megteremtését illeti, elhangzott, hogy a kutatás és innováció terén a beruházásokat szolgáló magántőke-mobilizáláshoz stratégiai K+I közberuházásokra van szükség. Több miniszter jelezte továbbá, hogy a beruházások mérlegelésénél mindenekelőtt a kutatás kiválóságát és minőségét kell szem előtt tartani. Elengedhetetlennek látták biztosítani a szinergiát egyrészt a Horizont 2020 és a hamarosan létrejövő Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA), másrészt a strukturális alapok és a nemzeti finanszírozás között. A miniszterek többsége hangsúlyozta továbbá, hogy a beruházások és a tudástranszfer biztosítása érdekében a magánvállalkozásokat, különösen a kkv-kat és a közepes piaci tőkeértékű vállalatokat minden szinten jobban be kell vonni kell a kutatási-innovációs folyamatokba. Ki kell domborítani az olyan ehhez kapcsolódó előnyöket, mint az adóösztönzők, a digitális lehetőségek, az óriás méretű adathalmazokban és az adatok újrafelhasználásában rejlő potenciál, nyitott innováció és tudományos kutatás, valamint a forgalombahozatal-előkészítési tevékenységek.

Az európai beruházási tervet illetően több tagállam fenntartásokat fogalmazott meg a Horizont 2020-ból az ESBA-ba való forrásátcsoportosítással kapcsolatban, ugyanakkor hangsúlyozták, hogy az ESBA kiválasztási kritériumait úgy kell megállapítani, hogy a kiválasztás során a leginnovatívabb és legversenyképesebb projekteket részesítsék előnyben – figyelembe véve a projektek hosszú távú társadalmi-gazdasági hatását is –, és a szakértőknek e területeken a lehető legszélesebb körű ismeretekkel kell rendelkezniük, továbbá a kiválasztott projektekkel kapcsolatban visszajelzésre van szükség. Több miniszter kiemelte, hogy biztosítani kell, hogy a kutatásban és innovációban érdekeltek – így a kkv-k – forráshoz jussanak az ESBA-n keresztül.

Közlekedés

A Közlekedési Tanács 2015. március 13-án irányadó vitát tartott arról, hogy az egyre élesedő globális verseny idején a közlekedés milyen szerepet tölt be az EU teljes növekedési potenciáljának a kiaknázásában, illetve milyen módon járul ahhoz hozzá.

A miniszterek megállapították, hogy Európa versenyképességének fokozásához és az egységes közlekedési térség megfelelő működéséhez alapvető fontosságú az előrettekintő és kiszámítható infrastruktúra-fejlesztés. A transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) kialakításának célja, hogy általa erősödjön Európa területi és társadalmi kohéziója, és egyúttal az uniós belső piac. A miniszterek a szabályozási környezetet és a szabályozás végrehajtását illetően kiemelték az intelligens szabályozás és az egyenlő versenyfeltételek alkalmazásának fontosságát. Hangsúlyozták, hogy globalizált világunkban az EU versenyképességéhez kulcsfontosságú egy hatékony, jól működő és fenntartható transzeurópai közlekedési hálózat

A Tanács tagjai nyomatékosították, hogy a lehető legteljesebb mértékben ki kell használni közlekedési innovációban rejlő potenciált, mivel az nem csupán az infrastruktúra területén jelent lehetőségeket az európai gazdaság számára, hanem az elektromos és önjáró járművek gyártásának és a logisztikai szolgáltatásoknak az ágazatában is. A miniszterek hozzátették, hogy maximálisan ki kell aknázni a közlekedési és az energiaágazat közötti szinergiákat is, különösen az alternatív tüzelőanyagok és üzemanyagok, az elektronikus hírközlés és a digitális gazdaság terén, elsősorban az intelligens közlekedési rendszert alkalmazó szolgáltatások tekintetében.

Megállapították azt is, hogy a TEN-T hálózat fejlesztése szempontjából kulcsfontosságú kihívást jelent azoknak a határokon átnyúló, különösen a vasúti és a belvízi közlekedést érintő legfőbb projekteknek a végrehajtása, amelyek megvalósítása még várat magára. Ezek a projektek gyakran költségesek, és pozitív társadalmi-gazdasági hatásuk csak hosszú távon jelentkezik, így a magánszektorbeli partnerek számára nem jelentenek egyértelmű motivációt. Ráadásul a projektek nem elsősorban azoknak a régióknak a javát szolgálják, ahol megvalósulnak, hanem a tagállamok és az EU egésze javára.

A miniszterek megállapították, hogy Európa csak úgy tudja teljesíteni az általa kitűzött célokat, ha jelentős mértékű beruházást eszközöl a közlekedési ágazatba. Ehhez a 2014–2020-as uniós költségvetés nyújt némi forrást az európai strukturális és beruházási alapok és az európai hálózatfinanszírozási eszköz keretében igényelhető, vissza nem térítendő támogatások formájában, amelyek kiegészítik a TEN-T tagállami támogatását. A közszféra költségvetéséből származó ilyen finanszírozás azonban a beruházási forrásigénynek mindössze a töredékét fedezi.

A javasolt Európai Stratégiai Beruházási Alap új lehetőségeket kínálhatna a stratégiai közlekedési célok finanszírozására, és további forrásokat mozgósíthat olyan projektek végrehajtására, amelyek valódi uniós többletértéket teremtenek, és kockázatosabbak, mint a magán- és közbankok vagy a magánpartnerek által rendszerint finanszírozott projektek. Mindehhez azonban további finanszírozási mechanizmusokra van szükség, többek között a köz- és magánszféra közötti partnerségek keretében.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alappal összefüggésben több miniszter jelezte, hogy a tagállami bizalom megteremtéséhez és ahhoz, hogy a beruházási terv sikeresen, a közlekedési projektek megvalósítását elősegítő módon valósuljon meg, elengedhetetlen, hogy a projektkiválasztás nyílt és független legyen, és megfelelő kritériumokon alapuljon.

Távközlés

A TTE (Távközlés) Tanács 2014. november 27-én megvitatta az Európa 2020 stratégia félidős felülvizsgálatát (16175/14), figyelembe véve az akkor megjelent 2015. évi éves növekedési jelentést. A 2015. évi európai szemeszterrel összefüggésben az elnökség felkérte a tagállamokat, hogy adjanak további írásbeli válaszokat (6407/15).

A tagállamok üdvözlik az éves növekedési jelentést eredményező folyamatot, és nagyrészt támogatják az Európa 2020 stratégia folytatását, melynek egyik kiemelt kezdeményezése az európai digitális menetrend. A Bizottság által hamarosan előterjesztendő digitális egységes piaci stratégiát tekintve a tagállamok a növekedési és munkahely-teremtési intézkedésekre való fokozottabb koncentrációt szorgalmazzák, a versenyképesség szempontját is érvényesítve.

A delegációk jelentős része támogatja a digitális szakpolitikák szélesebb körű megismertetését, mind uniós, mind tagállami szinten. Ugyanakkor az elvárás az, hogy a leendő stratégia holisztikusabb és horizontálisabb jellegű legyen, amelynek célja Európa digitális transzformációja, és amelynek révén az Unió a digitális gazdaság és a legfontosabb technológiai ágazatok területén ismét az élvonalba kerülhet.

A delegációk elismerték, hogy amint az a közelmúltban a digitális menetrend eredménytáblájából is kiderült, több digitális szakpolitikai kérdésben is előrelépés történt, ugyanakkor több olyan területet is megjelöltek, ahol még van tennivaló. Ez megvalósulhat akár az európai digitális menetrend keretében jelenleg folyó tevékenységek részeként, akár oly módon, hogy ezeket felveszik a digitális egységes piaci stratégia prioritási területei közé. Ilyen terület

- az olyan jogszabályok előmozdítása, melyek támogatják az európai vállalkozási környezet digitális átalakulását a digitális és innovatív gazdaság kialakítását illetően. Az „alapértelmezésben digitális” elvnek mint horizontális szakpolitikai elvnek az elismerése és megvalósítása az új szabályozás hatásvizsgálatának elvégzésekor;
- a hozzáférés és az összeköttetés biztosítása, valamint a nagy sebességű, széles sávú hálózatok kiépítésének előmozdítása, többek között a beruházási terv keretében. Ezzel összefüggésben a delegációk jelezték, hogy az európai digitális menetrendben meghatározott célok nem elegendők a digitális egységes piac megvalósításához;
- további lépések a digitális egységes piac megvalósítása érdekében, többek között az elektronikus kereskedelem elősegítése és ösztönzése a határokon átnyúló online kereskedelmet és szolgáltatásnyújtást akadályozó szükségtelen korlátozások és a rájuk háruló terhek elhárításával, továbbá a területi alapú tartalomkorlátozás és hasonló diszkriminatív gyakorlatok felszámolásával. Konkrét lépésként felül kell vizsgálni az elektronikus hírközlés, illetve az audiovizuális piac szabályozási keretét, és naprakésszé kell tenni a szerzői jogokra vonatkozó keretet;
- a bizalom, a biztonság, a rugalmas ellenálló képesség és a megbízhatóság megteremtése a digitális, és különösen az internetes szolgáltatások terén, annak érdekében, hogy a fogyasztók, a vállalkozások és a közigazgatások hosszú távon igénybe vegyék a digitális szolgáltatásokat. Eredményeket kell elérni az adatvédelem, a magánélet védelme és az információbiztonság területén;
- további támogatási intézkedések a K+I, a felhő alapú számítástechnika és az óriási méretű adathalmazok ösztönzésére. A finanszírozási programok és az új beruházási terv szélesebb körű ismertségének előmozdításával növelni kell az ikt-kutatásba és a digitális innovációba irányuló beruházásokat;
- ahhoz, hogy a digitális terület vonzóbbá váljon a befektetők számára, biztosabb szabályozási környezetre, különösen a széles sávú hálózatokba és a digitális szolgáltatásokba való infrastruktúra-beruházásokra, uniós és nemzeti szinten hatékony és következetes végrehajtásra, valamint a szükségtelen szabályozási terhek felszámolására van szükség;
- a digitális készségek fejlesztése, egyrészt a felhasználói és a szolgáltatói oldalon egyaránt jellemző készséghiány fényében, másrészt annak érdekében, hogy az ikt-szektor vonzóbbá váljon a fiatalok számára;
- az induló vállalkozások/kkv-k támogatása, főként az adminisztratív terhek csökkentése terén, de a kockázati tőkéhez jutásban is;

- a digitális egységes piac kialakításához kapcsolódó adóügyi kérdések kezelése;
- mind a tagállamok közti, mind a tagállamokon belüli digitális szakadék csökkentése;
- a közigazgatások esetében fokozottan digitális megközelítés előmozdítása, az e-kormányzatnak, az e-közbeszerzésnek, valamint a közszolgáltatások elektronikus igénybevételének továbbfejlesztése, ideértve az interoperábilis, határokon átnyúló szolgáltatásokat is. Annak az elvnek az alkalmazására kell törekedni, hogy a polgároktól csak egyszer gyűjtsenek információt;
- köz- és magánszféra közötti partnerségek kialakítása a gyorsabb eredmények és a forráshoz jutás elősegítése érdekében.

Energia

A TTE (Energia) Tanács 2014. december 9-én következtetéseket fogadott el a belső energiapiac kiteljesítéséről (16037/14), 2015. március 5-én pedig irányadó vitát tartott az energetikai infrastruktúráról és az ahhoz kapcsolódó fejleményekről és prioritásokról.

A delegációk ismételten kifejezték, hogy sürgősen meg kell valósítani a teljes mértékben működő, összekapcsolt európai belső energiapiacot, egyrészt biztosítandó a zavartalan energiaellátást Európa egészében, másrészt az összekapcsoltság fokozása érdekében, hogy így a közeljövőben meg lehessen szüntetni a tagállamok mindennemű elszigeteltségét az európai földgáz- és villamosenergia-hálózaton belül. Az elérhető árú, biztonságos és fenntartható energia biztosításához elengedhetetlen, hogy az európai villamosenergia-hálózat összekapcsolt és szinkronizált legyen. Egy ilyen hálózat új lehetőségeket teremtené az Unión belüli beruházásokat, növekedést és munkahelyteremtést illetően. A megfelelő összekapcsolások kiépítéséhez minden szinten sürgős lépéseket kell tenni, hogy el lehessen érni a közös célt: a teljes mértékben működő és összekapcsolt európai belső energiapiacot.

A delegációk hangsúlyozták, hogy ennek elősegítéséhez a közös érdekű projekteket sürgősen meg kell valósítani a belső energiapiac további megerősítése érdekében. Kifejtették tovább, hogy megítélésük szerint elsődleges prioritás a villamosenergia- és földgázipari üzemi és kereskedelmi szabályzatok gyors elfogadása és végrehajtása az Európai Unió egészében. Kiemelték továbbá, hogy fejleszteni kell a piacszerkezetet, különösen a villamosenergia-ágazatban.

Megállapították, hogy a regionális piaci integráció fontos eszköz ahhoz, hogy végül megvalósuljon a konszolidáció, és létrejöjjön az Európai Unió egészére kiterjedő egységes energiapiac. Ezért az általánosabb szakpolitikai prioritások megvalósításához tovább kell fokozni a regionális együttműködést, amely a közös érdekű projektek koordinált végrehajtása révén fontos eszköz ahhoz, hogy teljesülhessen az Európai Tanács által megjelölt, a villamosenergia-hálózatok tagállamok közötti összekapcsolására vonatkozó 10 %-os cél.

Mivel ahhoz, hogy ki lehessen építeni az összes uniós tagállam megfelelő összekapcsolásához szükséges infrastruktúrát, jelentős volumenű beruházást kell eszközölni 2020-ig, a miniszterek szerint nélkülözhetetlen az energiaágazat beruházási környezetének folyamatos fejlesztése. A delegációk kiemelték, hogy nagyobb mértékben, ugyanakkor költséghatékony módon kell beruházni a stratégiai és intelligens infrastruktúrákba. Emlékeztettek arra is, hogy valamennyi tagállamnak sürgősen, következetes módon és ténylegesen végre kell hajtania és alkalmaznia kell a harmadik energiaügyi csomagot annak érdekében, hogy az egész Európai Unióban szilárd, piaci alapú befektetési környezet jöjjön létre, amely stabil és kiszámítható európai jogi kereten alapul.

A 2013-ban elfogadott TEN-E rendeleten és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközön túl, amelyek a közös érdekű projektek azonosítására és gyors megvalósításának biztosítására kialakított stabil európai szabályozási eszközt alkotják, a miniszterek utaltak a Bizottság által előterjesztett európai beruházási tervre is, különösen az Európai Stratégiai Beruházási Alap létrehozására, melynek célja, hogy jelentős mértékben megkönnyítse az uniós beruházási projektek hosszú távú forráshoz jutását. Ezt az eszközt fel lehetne használni közös érdekű projektek és egyéb összekapcsolási projektek finanszírozására is, ezzel felgyorsítva és kiegészítve a közös érdekű projektek és egyéb projektek rendelkezésére álló jelenlegi támogatási struktúrákat. Az ESBA a kereskedelmi finanszírozás új lehetőségeit kínálja. Ezzel kapcsolatban a delegációk jelezték, hogy rendkívül fontos a meglévő és elkülönített uniós források teljes felhasználásának biztosítása és a beruházások szabályozási környezetének további javítása.

Környezetvédelem

A Környezetvédelmi Tanács egy két kérdést tartalmazó elnökségi háttéranyag alapján véleménycserét tartott az európai szemeszter zöldebbé tételéről (6143/15). A miniszterek megerősítették, hogy a gazdaság és az európai szemeszter zöldebbé tételét célzó környezetvédelmi politika jelentősen hozzájárulhat a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzésének általános szakpolitikai célkitűzéseéhez.

A miniszterek jelezték, hogy ideje eredményeket felmutatni és maradéktalanul kihasználni a környezetvédelmi szakpolitikák és más területek szakpolitikái közötti szinergiákat olyan eszközök és kezdeményezések kombinálása révén, mint például a fiskális rendszerek ökológizálása, célzottabb beruházások, a kutatás és fejlesztés előmozdítása, valamint a kkv-k sajátos igényeinek figyelembevétele.

A miniszterek azonban rámutattak arra, hogy a 2015. évi éves növekedési jelentés kevés elismerő szóval illeti azt a szerepet, melyet a környezetvédelmi intézkedések, a forráshatékonyság vagy a zöld gazdaság játszanak a fenntartható fejlődés tágabb összefüggésében, illetve a növekedés, a munkahelyteremtés és a beruházások ösztönzésében.

A Tanács felkérte a Bizottságot, hogy az Európa 2020 stratégia ez év vége előtt várt féléves felülvizsgálatának elkészítésekor vegye figyelembe a 2014. október 28-i tanácsi következtetésekből megfogalmazott iránymutatásokat és egyértelmű üzeneteket, hogy biztosítani lehessen az erős környezetvédelmi vetületet, valamint a környezetvédelmi és az egyéb szakpolitikák közötti teljes szinergiát.

A Tanács üdvözölte a digitális egységes piacra vonatkozó, a közeljövőben várható bizottsági javaslat révén megnyíló lehetőségeket, valamint az elnökség által összeállított listát a zöld növekedést és a munkahelyteremtést elősegítő azon szinergiák példáiról, melyek a körkörös gazdaság célkitűzései és a digitális egységes piacra vonatkozó stratégia között kialakulhatnak. A miniszterek különösen egyes területek fontosságát emelték ki, például az intelligens városokat (ideértve az intelligens közlekedést és világítást is), a hulladékgazdálkodást, a területfejlesztést, valamint a környezetvédelmi információkhoz való hozzáférést és ezek terjesztését.

Végezetül, a miniszterek megragadták az alkalmat arra, hogy ismét csalódottságuknak adjanak hangot amiatt, hogy a Bizottság visszavonta a hulladékgazdálkodási csomagot, és felkérték a Bizottságot, hogy a körkörös gazdaságra vonatkozóan haladéktalanul új és ambiciózusabb javaslatot nyújtson be, mely tágabb és túllép a hulladék területén.